

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Міжнародний гуманітарний університет

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0228-206 від 14.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Шифр та назва спеціальності

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Шифр та назва галузі знань

07 Управління та адміністрування

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Головченко Олена Миколаївна

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

20.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.

- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконатися, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

1. Інформація коректна¹, але потребує деяких уточнень.
2. Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців та академічної спільноти) до процесу формулювання цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних та іноземних практик.
3. Інформація про відповідність визначених ПРН за даною ОП вимогам Стандарту потребує уточнення.

Рекомендація експертній групі

- 1) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) їх участі;
- 2) уточнити яким чином враховувалися іноземні та вітчизняні ОП при розробці даної ОП;
- 3) з'ясувати відповідність ПРН за даною ОП вимогам Стандарту.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

ОП додана до відомостей про самооцінку (далі Відомості), затверджена у 2019 році. Навчальний план поданий до Відомостей затверджений 2018 роком. Відповідно навчальний план затверджено раніше ОП, що не відповідає п.4 ст. 10 Закону України «Про вищу освіту».

Відсутній опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням.

Рекомендація експертній групі

1) з'ясувати відповідність термінів набору здобувачів на відповідну ОП та затвердження ОП в початковій редакції. Ознайомитися з ОП, за якою було здійснено набір здобувачів, які випускаються у 2019 році;

2) звернути увагу на структуру ОП та навчального плану та з'ясувати причину розбіжностей в обсязі ОК за заочною та денною формою навчання;

3) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати:

- чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності;
- чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);

- чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.

Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент.

- чи дозволять ОП забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок;

4) ознайомитися з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм, зокрема щодо вибірковості дисциплін. Під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти звернути особливу увагу та з'ясувати чи дієвим є механізм вибору дисциплін;

5) з'ясувати чи враховується позиція здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:

- практичною підготовкою;

---

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

- механізмом побудови індивідуальної траєкторії;
- співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОП та фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти.

Якщо опитування проводиться, з'ясувати яким чином враховуються результати таких опитувань.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна.

Рекомендація експертній групі

З'ясувати під час індивідуальних бесід зі здобувачами про те, чи доступним є механізм визнання результатів навчання інших ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК.

Відсутність опису механізму моніторингу рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання.

Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень за даною ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що ОК, визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;

2) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

3) ознайомитися з механізмом опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня задоволеності методами навчання та викладання. З'ясувати чи було враховано і яким чином результати опитування здобувачів;

4) з'ясувати чи приймають участь здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. З'ясувати чи доступною є інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах для здобувачів за даною ОП та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформація викладена по суті, але потребує уточнення.

Відсутнє посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти.

Рекомендація експертній групі

1) з'ясувати, у які способи здобувачі інформуються про процедури, строки, критерії контрольних заходів;

2) переконатися у наявності механізму моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів. Ознайомитися з практикою застосування такого механізму на даній ОП;

3) ознайомитися з процедурою та технологічними рішенням, що використовуються на ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності. Пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;

4) поцікавитися, чи популяризує ЗВО серед здобувачів вищої освіти за даною ОП академічну доброчесність, якщо так, то яким чином (які заходи для цього вживаються).

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребують деяких уточнень.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з внутрішніми документами, що регулюють питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності.

2) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладають, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію. Під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі та переконатися у прозорості механізму добору кадрів, у дієвості системи стимулювання професійного розвитку та підвищення фаховості викладачів;

3) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі, ознайомитися з підтверджуючими документами (публікаціями), та переконатися:

- у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять;
- у підвищення фаховості викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна.

Рекомендація експертній групі

1) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;

2) під час інтерв'ювання здобувачів освіти та викладачів рекомендуємо:

- обговорити питання забезпечення безоплатного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

- з'ясувати чи визначає ЗВО рівень задоволеності здобувачів організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО. Якщо так, то яким чином проводиться такий моніторинг та яким чином враховуються його результати;

- переконатися у реалізації механізму освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; з'ясувати чи дієвим є спосіб психологічної підтримки студентів;

- з'ясувати чи проводилися, якщо так то ознайомитися з результатами опитування студентів щодо виявлення випадків дискримінації.

3) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнень.

Відсутня інформація, що підтверджує перегляд ОП, яка акредитується.

Відсутній опис механізму опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та способу акумуляції пропозицій щодо змісту та структури ОП та якості навчання за даною ОП.

Рекомендація експертній групі

1) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами переконатися в реальному залученні студентів та роботодавців в процедурах забезпечення якості освіти за даною ОП, у періодичному перегляді ОП;

2) ознайомитися з механізмом перегляду даної ОП;

3) ознайомитися з механізмом проведення та результатами анкетування здобувачів з питань перегляду ОП та внутрішнього забезпечення якості ОП;

4) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО. Ознайомитися з механізмом збору інформації про випускників за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту освітньої програми не відповідає суті.

Рекомендація експертній групі

Переконатись у розміщенні на веб-сайті ЗВО проекту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги відсутні

Загальні зауваження попередніх експертиз відсутні

ІНШЕ (В РАЗІ ПОТРЕБИ)